

Ik voel me vandaag meer een jongen

“Vandaag voel ik me meer een jongen, terwijl ik een meisje ben.” Mijn zevenjarige dochter analyseert haar gevoel vanaf de achterbank van de auto. Geïnspireerd door een filmpje van Klokhuis over wat gender is, heeft dit plotseling haar volle aandacht. Ze vertelt dat ze geboren is als meisje en zeker toen ze jonger was ook echt een meisje was. Ze hield immers van roze, rokjes en prinsessen. Maar dat is nu over, want nu houdt ze meer van blauw en broeken. Logischerwijs voelt ze zich dan meer een jongen. Omdat dit soort zaken gezinsbreed gedeeld moeten worden, bevraagt ze ook nog even onze vierjarige dochter hoe zij zich voelt. Die antwoordt dat ze “blij” is. Gelukkig zijn we niet allemaal druk met onze gender bezig.

Gender en genderidentiteit zijn belangrijke thema's in mijn spreekkamer, maar eigenlijk ook heel normaal, zoals blijkt uit het achterbankgesprekje van mijn dochters. Voor mijn gevoel was dit in mijn jeugd veel minder een thema. Homoseksualiteit was al ingewikkeld, laat staan het idee dat je je anders in je lijf voelt of transgender bent. Maar in mijn spreekkamer zie ik bijna alle jongeren zich hier doorheen worstelen. Is het dan echt iets van de laatste jaren?

Ze houdt nu meer van blauw en broeken, dus voelt ze zich meer een jongen

Nee, genderidentiteit werd al in de jaren zestig van de vorige eeuw voor het eerst beschreven. Robert Stoller maakte als een van de eerste onderscheid tussen sekse (dus hoe je geboren bent) en gender (hoe je je voelt in je identiteit).

Door mijn werk lijkt er een soort vertekening in mijn perceptie over hoe groot genderidentiteitsproblemen zijn. Alle jongeren lijken hiermee te kampen. Maar klopt dit wel? Movisie heeft veel onderzoek gedaan naar gender en LHBTI. En wat blijkt? Ongeveer 0,7% van de mensen heeft een andere identiteit dan bij de geboorte is vastgesteld (transgender) en 3,9% voelt zich genderfluïde, dus niet uitgesproken man of vrouw. Met de jaren komt er wel steeds meer begrip en acceptatie voor mensen die niet makkelijk in een hokje te plaatsen zijn. Waarschijnlijk speelt hierin mee dat er ook in de media meer aandacht aan wordt besteed en mensen in algemene zin meer bekend raken met de termen. Mooi ook hoe Klokhuis het heel simpel, maar zeer begrijpelijk uitlegt.

Desalniettemin zie ik in mijn kamer dat ouders de worsteling van hun kind vaak niet begrijpen. Uitspraken als: “Ik was vroeger ook gewoon een stoer meisje, ben je dan nu gelijk transgender?”, “Sorry ik heb een zoon en noem hem dus hem en niet hen” of “Het is gewoon een hype” vallen geregeld in de ouderbegeleidingsgesprekken. Ik begrijp het wel, want ook ik ben vanuit mijn jeugd niet bekend met deze termen. Bovendien, versprekingen liggen gemakkelijk op de loer, ondanks de wil om gendersensitief te zijn. Maar voor de jongeren zelf is het natuurlijk ook ingewikkeld. Ze zijn zelf

In zicht

Voor veel jongeren blijft het een zoektocht welke gender goed voelt

zoekende en hun zelfbeeld staat daardoor onder druk. Juist belangrijke anderen kunnen dan als steunfiguur dienen.

Op het internet is veel te vinden qua feiten en cijfers, uitleg over de verschillende genderuitingen, webinars over genderdysforie en tips om gendersensitief te zijn. Maar voor veel jongeren blijft het een zoektocht welke gender goed voelt. Bovendien zie ik dat genderidentiteit in deze fase vaak nog verandert. Misschien dat dit het voor veel ouders extra complex maakt. Aan hen, en aan de jongeren, raad ik het prachtige werkboek *Genderzoektocht* aan, een breed inzetbaar boek geschikt voor alle jongeren met vragen over hun genderidentiteit en hun ouders. Dit werkboek tracht jongeren te ondersteunen in hun zoektocht naar hun genderidentiteit en geeft goede tips over hoe je tijdens het proces naast de jongere kunt blijven staan.

Hoe ons gesprekje in de auto verder gaat? Mijn 4-jarige dochter laat zich niet door haar grote zus van de wijs brengen. Ondanks inspanning van de oudste om een uitspraak over haar gender te doen, blijft ze blij. De oudste geeft het op en voelt zich gelukkig dat ik haar accepteer in haar beschrijving van zichzelf. En grote kans dat het straks toch

weer anders voelt. Wij blijven “gewoon” meedelen en valideren.

Moniek Coorn

is als klinisch psycholoog werkzaam bij Jeugd GGz, onderdeel van de Dimence groep. Zij zal vanaf nu haar gedachtenspingsels delen in de rubriek In Zicht.